Literatura catalana

Joan Maragall

Exercicis · 20 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2024 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Primera part)

Primera part

Responeu a DUES de les qüestions següents:

1. Expliqueu la secció «Intermezzo», de *Visions & Cants*, de Joan Maragall: quina funció té en el conjunt de l'obra i com s'hi organitzen els poemes. Presenteu breument dos poemes d'aquesta secció.
[2,5 punts]

2. PAU 2024 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3 (Primera part)

3. Expliqueu quins són els aspectes literaris i ideològics més rellevants de la secció «Visions», de *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Relacioneu-ho amb les altres seccions del llibre.
[2,5 punts]

3. PAU 2023 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Primera part)

2. Expliqueu què tenen en comú els personatges dels poemes de la secció «Visions» de *Visions & Cants*, de Joan Maragall, i per què l'autor anomena *visions* aquests poemes.
[2,5 punts]

4. PAU 2023 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Segona part)

Segona part

Desenvolupeu UN dels dos comentaris de text proposats a continuació (pàgines 6 i 8):

1. Comenteu el poema «L'ànima de les flors», inclòs en la secció «*Intermezzo*», del recull *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

***a*)** El caràcter de la secció on s'inclou.

***b*)** El significat del poema en el context del llibre: el valor al·legòric de les flors.

***c*)** L'anàlisi dels principals aspectes formals.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

L'ànima de les flors

Aquelles dues flors que hi ha posades
al mig del caminal,
qui és que les hi deu haver llençades?
Qui sia, tant se val.

Aquelles dues flors no estan pas tristes,
no, no: riuen al sol.
M'han encantat així que les he vistes
posades a morir, mes sens dol.

«Morirem aviat, lluny de la planta»,
elles deuen pensar,
«mes ara nostre brill al poeta encanta,
i això mai morirà».

[Podeu continuar escrivint a partir de la pàgina 9.]

5. PAU 2023 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Segona part)

Segona part

Desenvolupeu UN dels dos comentaris de text proposats a continuació (pàgines 6 i 8):

1. Comenteu la sisena part del poema «El comte Arnau», pertanyent a la secció «Visions» del llibre *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) La mètrica i l'estructura del text.

b) El significat i la funció de les «veus de la terra».

c) La identificació d'Arnau amb els elements de la naturalesa, en relació amb el vitalisme i la filosofia de Nietzsche.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

VI

Totes les veus de la terra
aclamen el comte Arnau
perquè de la fosca prova
ha sortit tan triomfant.

—Fill de la terra, —fill de la terra,
comte l'Arnau,
ara demana, —ara demana:
què no podràs?

—Viure, viure, viure sempre:
no voldria morir mai;
ser com roure que s'arrela
i obre la copa en l'espai.

—Els roures viuen i viuen,
pro també compten els anys.

—Doncs, vull ser la roca immòbil
entre sols i temporals.

—La roca viu sense viure,
que res la penetra mai.

—Doncs, la mar somovedora
que a tot s'obre i dona pas.

—La mar s'està tota sola,
i tu vas acompanyat.

—Doncs, ser l'aire quan l'inflama
la llum del sol immortal.

—Pro l'aire ni el sol no estimen
ni senten l'eternitat.

6. PAU 2022 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Primera part)

Primera part

Responeu a DUES de les qüestions següents:

1. Expliqueu com es manifesta el pensament vitalista a les tres parts de *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Poseu almenys un exemple de cada una de les parts del llibre, i relacioneu-lo amb el contingut de cada part.
[2,5 punts]

7. PAU 2022 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Segona part)

2. Comenteu el poema «Oda a Espanya», que forma part d'«Els tres cants de la guerra» de *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

***a*)** La forma mètrica i el sentit del text (podeu fer-ne una paràfrasi).

***b*)** La circumstància històrica a què fa referència i la relació amb els altres «Cants de la guerra» (identifiqueu-hi les referències al context històric) i amb la posició política de Maragall.

***c*)** La contraposició entre els símbols vitalistes i les imatges de la mort.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Oda a Espanya

Escolta, Espanya, — la veu d'un fill
que et parla en llengua — no castellana;
parlo en la llengua — que m'ha donat
la terra aspra:
en'questa llengua — pocs t'han parlat;
en l'altra, massa.

T'han parlat massa — dels saguntins
i dels que per la pàtria moren:
les teves glòries — i els teus records,
records i glòries — només de morts:
has viscut trista.

Jo vull parlar-te — molt altrament.
Per què vessar la sang inútil?
Dins de les venes — vida és la sang,
vida pels d'ara — i pels que vindran:
vessada, és morta.

Massa pensaves — en ton honor
i massa poc en el teu viure:
tràgica duies — a mort els fills,
te satisfeies — d'honres mortals,
i eren tes festes — els funerals,
oh trista Espanya!

Jo he vist els barcos — marxar replens
dels fills que duies — a que morissin:
somrients marxaven — cap a l'atzar;
i tu cantaves — vora del mar
com una folla.

On són els barcos? — On són els fills?
Pregunta-ho al Ponent i a l'ona brava:
tot ho perderes, — no tens ningú.
Espanya, Espanya, — retorna en tu,
arrenca el plor de mare!

Salva't, oh!, salva't — de tant de mal;
que el plor et torni feconda, alegre i viva;
pensa en la vida que tens entorn:
aixeca el front,

somriu als set colors que hi ha en els núvols.
On ets, Espanya? — No et veig enlloc.
No sents la meva veu atronadora?
No entens aquesta llengua — que et parla entre perills?
Has desaprès d'entendre an els teus fills?
Adeu, Espanya!

8. PAU 2022 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Segona part)

Segona part

Desenvolupeu UN dels dos comentaris de text proposats a continuació (pàgines 6 i 8):

1. Comenteu el poema «Després de la tempestat», dins la secció «Intermezzo» de *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):
a) Les característiques de la secció en què s'inclou.
b) El tema i la mètrica d'aquest poema.
c) Els contrastos entre elements i la seva relació amb els valors del vitalisme.
[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Després de la tempestat

Quan s'esqueixen els núvols sobre el cel
la ciutat surt rient de la tempesta,
regalant d'aigua lluminosa arreu,
remorejant de nou en sons de festa.

Recomença el remor en la ciutat
i en el rostre dels homes l'alegria:
els núvols sobre el cel s'han esqueixat,
la tenebrosa nit torna a ser dia.

Cadascú alça els ulls per si retroba
la gran blavor del cel, tan oblidada!
Beneita sies, tempestat passada,
perquè fas alçar els ulls a la llum nova!

9. PAU 2021 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 3 (Primera part)

3. Expliqueu l'estructura del llibre *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Identifiqueu els temes i les característiques principals de cada secció, i digueu si hi ha idees o actituds recurrents en tot el llibre (mireu d'exemplificar-les amb poemes concrets).
[2,5 punts]

10. PAU 2021 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Segona part)

Segona part

Desenvolupeu UN dels dos comentaris de text proposats a continuació (pàgines 6 i 8):

1. Comenteu el poema «En la mort d'un jove» de la secció «Intermezzo» de *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) El caràcter de la secció on s'inclou.

b) La forma mètrica i els recursos expressius en relació amb el significat.

c) Els elements que es poden relacionar amb el pensament vitalista de Maragall.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

En la mort d'un jove

Te'n vas anar amb aquell ponent dolcíssim…
Caigueres, lluitador, al marxar a la lluita.
Somreies a la força dels teus muscles
i glaties per* guerres i corones,
i tot de cop t'has esllanguit per terra
amb els ulls admirats…

Ai, la Mort, i que n'ets d'embellidora!
Aquell teu primer vel, quan el llançares
damunt de l'hèroe en flor, tots somriguérem
sota els plors estroncats, que una serena
va començar a regnar en el pit i el rostre
del moribund. L'alè anava i venia
suaument emperesit, fins que esperàrem…
I no tornà… Llavores esclataven
més alts els plors al Cel… Ell ja no hi era…
Pro a fora, al camp, era un ponent dolcíssim…

* *glaties per*: 'desitjaves, anhelaves'.

[Podeu continuar escrivint a partir de la pàgina 9.]

11. PAU 2021 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Primera part)

2. Enumereu els principals elements, idees o imatges de la secció «Cants» de *Visions & Cants*, de Joan Maragall, que defineixen una actitud o un pensament vitalistes. Recordeu poemes com «La sardana», «El cant de la senyera», «Cant dels joves», «Cant de maig, cant d'alegria» o «Cant de novembre».

[2,5 punts]

12. PAU 2020 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Segona part)

Segona part

Desenvolupeu UN dels dos comentaris de text proposats a continuació (pàgines 6 i 8):

1. Comenteu aquest fragment de la tercera part del poema «El comte Arnau», de la secció «Visions», de *Visions & Cants*, de Joan Maragall. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

***a*)** La mètrica i les característiques formals.
***b*)** L'evolució del diàleg entre els dos personatges.
***c*)** Les concepcions vitalistes de Maragall i la interpretació del personatge del comte Arnau en el context de les «Visions».

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

III

—Treu-te la capa—li demana ella—.
Treu-te la capa, que et veuré més gran.
—Treu-te tu el manto, que et veuré més bella.
—No, que só l'abadessa de Sant Joan.—
Canta una alosa de la part de fora,
per la finestra entra el sol brillant,
el cel és blau i resplendenta l'hora:
el comte i l'abadessa es van mirant.

—Treu-te tu el manto, que et veuré més bella:
sense toca[1] et voldria i sense vel.
—De genolls jo et voldria en la capella:
tan gloriós, faries goig al cel.

—Pro a mi el cel no em fa goig més que si el miro
des de la terra sobre meu obert:
me plau de trobar-lo, quan els ulls hi giro,
buit i silenciós com un desert.

El cel és el repòs de la mirada,
i és el repòs del braç i el pensament;
perxò, ajagut a terra, el cel m'agrada
i m'adormo mirant-lo fixament.

—Altre cel és per mi la tenebrosa
capella on un altar brilla tot sol:
el cos humiliat sobre una llosa,
l'ànima deslliurada aixeca el vol.

I de la terra i d'aquest món s'oblida,
sospirant per la mort que ha de venir.
—En tos llavis gruixuts, de mort al dir,[2]
com hi oneja suament la vida!
[…]

1. *toca*: 'peça de roba que cobreix el cap i cenyeix la cara, usada per les monges'.
2. *de mort al dir*: 'en pronunciar la paraula *mort*'.

13. PAU 2020 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3 (Primera part)

3. La secció «Cants» de *Visions & Cants*, de Joan Maragall, es tanca amb «Els tres cants de la guerra». Expliqueu quins fets històrics els motiven i de quina manera s'hi aproxima poèticament Maragall. Tingueu en compte la relació amb els altres «Cants», els elements vitalistes i regeneracionistes i el plantejament de la relació entre Catalunya i Espanya.
[2,5 punts]

14. PAU 2020 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Primera part)

Primera part

Responeu a DUES de les qüestions següents:

1. Descriviu la secció «Visions» del llibre *Visions & Cants*, de Joan Maragall, fent atenció als personatges, les tradicions d'on provenen, els conflictes que viuen i el sentit del terme *visions*. Podeu tenir en compte, especialment, «El mal caçador», «El comte Arnau» o «La fi d'en Serrallonga».
[2,5 punts]

15. PAU 2012 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. Tomàs Nofre ha escrit a propòsit de *Visions i cants*, de Joan Maragall: «Les *Visions* són cinc poemes que tracten de cinc personatges molt íntimament lligats al món llegendari català: el Mal Caçador, Joan Garí, el comte Arnau, el rei Jaume I i Joan de Serrallonga». Expliqueu la funció del mite i de la llegenda en la primera de les tres seccions en què es divideix el poemari maragallià, i analitzeu les característiques dels herois que protagonitzen els poemes.
[3 punts]

16. PAU 2012 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

OPCIÓ A

1. L'obra *Visions i cants*, de Joan Maragall, té una estructura tripartida. Comenteu quines són les tres seccions en què es divideix el poemari, i analitzeu-ne els temes, les característiques i el sentit.
[3 punts]

17. PAU 2012 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció B)

3. El poema «Cant del retorn», de *Visions i cants*, de Joan Maragall, és el darrer d'«Els tres cants de la guerra». Comenteu-ne aquests aspectes (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) el sentit del poema com a cloenda d'«Els tres cants de la guerra» i com a part de la secció del llibre en la qual s'integra;

b) la solució regeneracionista en relació amb el tema del poema i els esdeveniments històrics a què fa referència;

c) l'anàlisi dels aspectes formals.

[5 punts: 3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Cant del retorn

Tornem de batalles, — venim de la guerra,
i no portem armes, pendons ni clarins;
vençuts en la mar i vençuts en la terra,
som una desferra.
Duem per estela taurons i dofins.
Germans que en la platja plorant espereu,
ploreu, ploreu!

Pel mar se us avança — la host macilenta
que branda amb el brand de la nau que la duu.
Adéu, oh tu, Amèrica, terra furienta!
Som dèbils per tu.
Germans que en la platja plorant espereu,
ploreu, ploreu!

Venim tots de cara — al vent de la costa,
encara que ens mati per fred i per fort,
encara que restin en sense resposta
més d'un crit de mare quan entrem al port.
Germans que en la platja plorant espereu,
ploreu, ploreu!

De tants com ne manquen duem la memòria
de lo que sofriren, — de lo que hem sofert,
de la trista lluita sense fe ni glòria
d'un poble que es perd.
Germans que en la platja plorant espereu,
ploreu, ploreu!

Digueu-nos si encara la pàtria és prou forta
per oir les gestes — que li hem de contar;
digueu-nos, digueu-nos si és viva o si és morta
la llengua amb què l'haurem de fer plorar.

Si encara és ben viu el record d'altres gestes,
si encara les serres que ens han d'enfortir
s'aixequen serenes damunt les tempestes
i bramen llurs boscos al vent ponentí,
germans que en la platja plorant espereu,
no ploreu: rieu, canteu!

1899

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2011-2012

Literatura catalana

18. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu el poema següent, que forma part de *Visions i cants*, de Joan Maragall. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) la contextualització del poema en el llibre i la significació que té dins «Els tres cants de la guerra»;

b) l'anàlisi de la mètrica i la rima;

c) la reflexió sobre la relació entre la guerra i Espanya.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

ODA A ESPANYA

Escolta, Espanya, — la veu d'un fill
que et parla en llengua — no castellana:
parlo en la llengua — que m'ha donat
la terra aspra:
en 'questa llengua — pocs t'han parlat;
en l'altra, massa.

T'han parlat massa — dels saguntins
i dels qui per la pàtria moren:
les teves glòries — i els teus records,
records i glòries — només de morts:
has viscut trista.

Jo vull parlar-te — molt altrament.
Per què vessar la sang inútil?
Dins de les venes — vida és la sang,
vida pels d'ara — i pels que vindran:
vessada, és morta.

Massa pensaves — en ton honor
i massa poc en el teu viure:
tràgica duies — a mort els fills,
te satisfeies — d'honres mortals,
i eren tes festes — els funerals,
oh trista Espanya!

Jo he vist els barcos — marxar replens
dels fills que duies — a que morissin:
somrients marxaven — cap a l'atzar;
i tu cantaves — vora del mar
com una folla.

On són els barcos? — On són els fills?
Pregunta-ho al Ponent i a l'ona brava:
tot ho perderes, — no tens ningú.
Espanya, Espanya, — retorna en tu,
arrenca el plor de mare!
Salva't, oh!, salva't — de tant de mal;
que el plor et torni fecunda, alegre i viva;
pensa en la vida que tens entorn:
aixeca el front,
somriu als set colors que hi ha en els núvols.

On ets, Espanya? — No et veig enlloc.
No sents la meva veu atronadora?
No entens aquesta llengua — que et parla entre perills?
Has desaprès d'entendre an els teus fills?
Adéu, Espanya!

1898

19. PAU 2011 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1. Diu Joan Lluís Marfany que «les "Visions" no anaven dirigides a l'autoconeixement del poble català, sinó a l'elaboració i legitimació d'una teoria nacionalista». A partir d'aquesta citació, reflexioneu sobre el significat del passat historicollegendari en aquesta secció del llibre i comenteu-ne els elements que justifiquen les paraules de Marfany.

[3 punts]

20. PAU 2011 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1. Imma Farré diu, a propòsit de l'estructura de *Visions i cants*: «És una clara seqüència temporal. Són tres estacions que s'inicien en el passat (repàs d'alguns mites i personatges històrics que alhora s'han convertit en llegendes), s'aturen en el present i, finalment, es projecten cap al futur, amb una proposta d'acció». Comenteu aquesta afirmació i exposeu l'estructura del llibre i la relació que té amb l'objectiu de fixar «una simbologia catalanista», que Farré li atribueix.

[3 punts]